

SPØRGSMÅL OG SVAR OM PROJEKTET

Klimatilpasning af Stenløse by

Hvorfor er projektet nødvendigt?

Risiko for oversvømmelser

Egedal Kommune har udpeget Stenløse by som et område, der er i risiko for at blive ramt af oversvømmelser fra regn. Et eksempel: Når det i dag regner cirka 40 millimeter på 4 timer, er der risiko for, at 9 grunde langs med Stenløse Å får oversvømmelser. Sådant en regn kalder man en 10-års regn.

Om 100 år vil den regn, som vi i dag kalder for en 10-års regn, svare til cirka 50 mm på 4 timer. Dermed vil 29 grunde være i risiko for at blive oversvømmet.

- **Hvor mange oversvømmelser har der været fra 2010-2015?**

I perioden 2010-2015 er der blevet dækket 91 oversvømmelseskader efter skybrud og kraftig regn i Stenløse. Det fremgår af en opgørelse fra Forsikringsoplysningen, som Egedal Kommune modtog i 2016.

- **Kan en sluse nord for byen reducere risikoen for oversvømmelser?**

Nej. Det er ikke vandet fra oplandet nord for byen og fra den nye Egedal By, der giver risiko for oversvømmelser. Det er regnvandet, der bliver ledt til åen inde i byen. Derfor har en sluse ingen effekt.

- **Belaster regnvandet fra Egedal By Stenløse Å?**

Nej. Regnvandet i Egedal By nedsives lokalt. Hvor nedsivning ikke er mulig, bliver regnvandet styret, så det ikke belaster Stenløse Å.

Regnvandet fra Stenløse by belaster åen

Regnvandet fra Stenløse by bliver ledt ud i Stenløse Å. Regnvandet belaster åen, fordi det er beskidt, og fordi det kommer på én gang, når det regner meget. 40 steder bliver regnvandet ført ud i åen.

Regnvandssystemet er anlagt i 50'erne og 60'erne. Dengang ledte man regnvand direkte til det nærmeste vandløb. I dag er det et krav at rense og forsinke regnvandet først, så vandløbene ikke tager skade. For at sikre at det sker, skal kommunen give en udledningstilladelse.

- **Kan man bremse og rense regnvandet, før det løber ud i Stenløse Å?**

Ja, men det kræver bassiner med plads til 35.930 m³ vand. Det svarer til 55 svømmehaller. Selv med en

kombination af bassiner over og under jorden samt regnbede i vejene bliver det svært finde plads. Løsningen koster 360 mio kr., og vi forventer, at der vil være anlægsarbejder i op til 10 år.

- **Kan man nøjes med at se på de udløb, der belaster åen mest?**

Nej. Alle udledningerne fra byen skal have en udledningstilladelse. Det kræver, at de bliver tilknyttet et forsinkelsesbassin, der renses regnvandet og sikrer, at det løber i et naturligt tempo til vandløbet.

- **Kan man kombinere bassiner med lokal nedsivning af regnvand (LAR)?**

Nej, det kan ikke løse den samlede udfordring. Hovedparten af jorden under Stenløse by er ler og tørv og dermed ikke egnet til nedsivning.

- **Skal regnvandsledninger fra byen gøres større?**

Stenløse by vil, som en del af vores løbende vedligeholdelsesarbejde, blive klimatilpasset med nye regnvandsledninger eller kreative løsninger med vand på terræn eller bede, til at håndtere regnvandet (såkaldte blågrønne løsninger).

Den økologiske tilstand i Stenløse Å er moderat – EU kræver handling

Kravet, om at Stenløse Å skal opnå god økologisk tilstand inden 2027, er fastlagt i EU's vandrammedirektiv. Det er Miljøstyrelsen, der fastlægger kravet og fastsætter vandløbets tilstand. Miljøstyrelsens seneste vurdering fra 2021 viser, at åen ikke lever op til kravet, da tilstanden er moderat til ringe.

- **Hvordan kan den økologiske tilstand være moderat til ringe, når der er ørreder?**

Tilstanden vurderes ud fra flere parametre, bl.a. fisk. Her er det antallet af fiskearter og antallet af den enkelte art, der bestemmer tilstanden. Derfor kan der godt være en bestand af eksempelvis ørred i vandløbet, uden at tilstanden er god. De undersøgelser, der er foretaget forud for dette projekt, viser alle, at der er en bestand af ørred, men at antallet af fisk er for lavt til, at målsætningen er opfyldt.

Hvad er løsningen?

Løsning A: Forlægning af Stenløse Å

Løsning A går ud på at flytte Stenløse Å øst for Stenløse by. Her genetableres åen som Ny Stenløse Å, så den kan have mulighed for at udvikle sig som et naturligt vandløb. I det tidligere åtrace gennem byen anlægges vi en regnvandsledning under jorden. Den vil lede byens regnvand til et bassin syd for byen, hvor det bliver rensat og bremset, før det løber videre ud i Værebros Å. Hvor grundejerne før havde en å, vil de få et græsareal, som etableres med buske, hegn eller andet efter dialog med grundejerne. Forslaget løser alle de udfordringer, som Novafos og Egedal Kommune er forpligtede til at løse.

- **Vil der være øget risiko for vand i haven, hvis regnvand ikke længere kan løbe ned i Stenløse Å?**

Nej. Arealet over regnvandsledningen etableres med en fordybning og i materialer, der sikrer, at vand fra terrænet kan sive ned og ledes til regnvandsledningen. Projektet ændrer således ikke på afvandingen langs Stenløse Å.

Løsning B: Regnvandsledning under Stenløse Å

Der er desuden udarbejdet en løsning B. Det har vi gjort for at tilgodese de borgere, der ønsker at beholde Stenløse Å, hvor den ligger i dag. Med løsning B forbliver Stenløse Å i sit nuværende trace, og under åen anlægges en regnvandsledning efter samme princip som i løsning A. Løsning B tager hånd om udfordringerne med klimatilpasning og giver mulighed for at opnå god økologisk tilstand og giver derudover mulighed for, at kommunen kan realisere flere natur- og bymæssige kvaliteter i Stenløse by. Dog vil løsning B give flere gener for naboerne i form af vibrationer og støj, mens vi arbejder.

- **Hvem skal betale for projektet?**

Novafos' arbejde er finansieret gennem vand- og spildevandstaksterne. Derfor er vi forpligtede til at finde den bedste og billigste løsning.

- **Giver projektet mulighed for nye rekreative områder?**

Ja. Som en del af projektet skal der etableres et regnvandsbassin syd for byen. Hvis valget falder på løsning A, skal der desuden etableres et bassin nord for byen. Bassinerne kommer til at fremstå som naturlige lavbundede søer i stil med Skenkelsø Sø. Bassinerne bliver anlagt med adgang for offentligheden og vil bidrage til naturoplevelsen i området. Egedal Kommune kan beslutte at lave yderligere rekreative områder.

- **Har der været borgerinddragelse i projektet?**

Ja. En følgegruppe har været inddraget, og det har resulteret i løsning B. Novafos har valgt, at løsning A og B er sidestillet i miljøkonsekvensundersøgelsen, hvor man normalt kun belyser ét forslag.

- **Betyder projektet, at offentligheden får adgang til Stenløse Å?**

Nej. Offentlighedens adgang til åen vil være begrænset inde i byen ligesom i dag.

- **Hvorfor er følgegruppens forslag 5 ikke nævnt som en mulighed?**

Forslaget er bragt frem i et høringssvar efter, at vi har gennemført miljøkonsekvensundersøgelsen af løsning A og B. De fleste af elementerne i forslaget er i forvejen en del af undersøgelsen og vil derfor kunne indarbejdes i løsning B.

- **Hvilke andre alternativer er blevet vurderet?**

Vi har modtaget forslag til flere alternativer. Blandt andet et opstrøms forsinkelsesbassin, en udvidelse af åen, pumpestationer, en overløbså til Helledemo via Lange Maren og en parallel rørlægning langs Stenløse Å. Alle forslagene er blevet vurderet, men de er blevet fravalgt enten, fordi de kun delvist løser udfordringerne eller ikke kan realiseres.

Påvirkninger i anlægsfasen

- **Påvirkes flora og fauna?**

Ja, det kan vi ikke undgå, men erfaringen viser, at flora og fauna vil vende tilbage indenfor få år. Under anlægsfasen bliver der udført foranstaltninger, så påvirkningen bliver så skånsom som mulig.

- **Bliver der gener for borgerne?**

Ja, vi kan ikke undgå at forstyrre i anlægsperioden. Vi kommer til at fylde med maskiner, og der vil være støj og vibrationer, men vi gør, hvad vi kan for at gøre mindst muligt. Vi vil bruge vores erfaringer fra lignende projekter og sikre dialog med borgere og grundejerforeninger.

Egedal Kommunes roller

Vandløbsmyndighed

Det er Miljøstyrelsen, der skal sikre og føre tilsyn med, at EU's vandrammedirektiv overholdes. Kommunen er den udførende myndighed på området. Det betyder, at kommunen er forpligtet til at sætte indsatser i gang, der skal føre til målopfyldelse. Kommunen skal desuden sikre, at de uforsinkede udløb gøres lovlige og følge op på den risikokortlægning i forhold til oversvømmelse, som de er lovmæssigt forpligtigede til.

Miljøvurderingsmyndighed

En miljøvurdering (VVM) er en Vurdering af Virkninger på Miljøet. Den følger en proces, som er fastsat i lovgivningen. En miljøvurdering giver ikke i sig selv svaret på, om et projekt skal gennemføres. Men den sikrer, at der gennemføres en grundig analyse af de forskellige miljøpåvirkninger, og den giver et overblik over konsekvenserne af forskellige alternative mulige løsninger. Miljøvurderinger bidrager til, at der træffes oplyste og miljømæssigt bedre beslutninger. Kommunen er miljøvurderingsmyndighed.

Ejer af forsyningsselskabet.

Som medejer af Novafos er Egedal Kommune med til at bestemme, hvilke projekter Novafos skal udføre i kommunen. Byrådet har prioriteret Stenløse by som et indsatsområde og har sammen med Novafos igangsat Klimatilpasning af Stenløse by-projektet. Kommunalbestyrelsen er med til at bestemme den endelige løsning.

Kommunen har andre myndighedsroller end dem, der er beskrevet her.

Om Novafos

Novafos er vand- og spildevandsselskab i ni kommuner, bl.a. Egedal Kommune. Dermed har Novafos ansvaret for at håndtere regnvandet i Stenløse, så det lever op til det serviceniveau, som byrådet i Egedal Kommune har vedtaget.

De ni kommuner ejer i fællesskab Novafos. Kommunerne prioriterer hver især, hvilke projekter Novafos skal udføre i deres egen kommune.

Novafos
Blokken 9
3460 Birkerød

novafos@novafos.dk
Telefon 44 20 80 00

CVR: 31 88 49 93
EAN: 5790001969011

www.novafos.dk